II

(Acte fără caracter legislativ)

DECIZII

DECIZIA (UE) 2021/1868 A CONSILIULUI

din 15 octombrie 2021

privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 148 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Parlamentului European ([1]),

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ([2]),

după consultarea Comitetului Regiunilor,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă ([3]),

întrucât:

(1) Statele membre și Uniunea trebuie să depună eforturi în vederea elaborării unei strategii coordonate pentru ocuparea forței de muncă, în special pentru promovarea unei forțe de muncă competente, calificate și adaptabile, precum și a unor piețe ale muncii orientate către viitor și capabile să reacționeze la evoluția economiei, în vederea realizării obiectivelor de ocupare deplină a forței de muncă și de progres social, de creștere economică echilibrată, de nivel înalt de protecție și de îmbunătățire a calității mediului stabilite la articolul 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). Statele membre trebuie să considere promovarea ocupării forței de muncă drept o chestiune de interes comun și să își coordoneze acțiunile întreprinse în acest sens în cadrul Consiliului, ținând seama de practicile naționale legate de responsabilitățile partenerilor sociali.

(2) Uniunea trebuie să combată excluziunea socială și discriminările și să promoveze justiția și protecția sociale, precum și egalitatea între femei și bărbați, solidaritatea între generații și protecția drepturilor copilului, astfel cum se prevede la articolul 3 din TUE. La definirea și la punerea în aplicare a politicilor și a acțiunilor sale, Uniunea trebuie să țină seama de cerințele privind promovarea unui nivel ridicat al ocupării forței de muncă, garantarea unei protecții sociale corespunzătoare, combaterea sărăciei și a excluziunii sociale, de cerințele privind un nivel ridicat de educație, de formare profesională și de protecție a sănătății umane, astfel cum este stabilit la articolul 9 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

(3) În conformitate cu TFUE, Uniunea a elaborat și a pus în aplicare instrumente de coordonare pentru politicile economice și de ocupare a forței de muncă. Ca parte a instrumentelor respective, orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre (denumite în continuare „orientările") prevăzute în anexa la Decizia (UE) 2020/1512 a Consiliului ([4]), împreună cu orientările generale pentru politicile economice ale statelor membre și ale Uniunii prevăzute în Recomandarea (UE) 2015/1184 a Consiliului ([5]), formează orientările integrate.

([1]) Avizul din 16 septembrie 2021 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).
([2]) Avizul din 23 septembrie 2021 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).
([3]) Avizul din 24 iunie 2021 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).
([4]) Decizia (UE) 2020/1512 a Consiliului din 13 octombrie 2020 privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre (JO L 344, 19.10.2020, p. 22).
([5]) Recomandarea (UE) 2015/1184 a Consiliului din 14 iulie 2015 privind orientările generale pentru politicile economice ale statelor membre și ale Uniunii Europene (JO L 192, 18.7.2015, p. 27).

Acestea trebuie să ghideze punerea în aplicare a politicilor în statele membre și în Uniune, reflectând interdependența dintre statele membre. Setul rezultant de politici și de reforme coordonate europene și naționale trebuie să constituie un mix global adecvat și sustenabil de politici economice și sociale care ar trebui să ducă la efecte colaterale pozitive.

(4) Orientările sunt conforme cu Pactul de stabilitate și de creștere, cu legislația existentă a Uniunii și cu diversele inițiative ale Uniunii, inclusiv cu Recomandările Consiliului din 10 martie 2014 ([6]), din 15 februarie 2016 ([7]), din 19 decembrie 2016 ([8]), din 15 martie 2018 ([9]), din 22 mai 2018 ([10]), din 22 mai 2019 ([11]), din 8 noiembrie 2019 ([12]), din 30 octombrie 2020 ([13]), și din 24 noiembrie 2020 ([14]), Recomandarea (UE) 2021/402 a Comisiei ([15]) și Recomandarea (UE) 2021/1004 a Consiliului ([16]).

(5) Semestrul european reunește diferitele instrumente într-un cadru global pentru o coordonare și o supraveghere multilaterală integrată a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă. Având drept obiective durabilitatea mediului, productivitatea, echitatea și stabilitatea, semestrul european integrează principiile Pilonului european al drepturilor sociale și ale instrumentului de monitorizare a acestuia, tabloul de bord social, și prevede un dialog intens cu partenerii sociali, societatea civilă și alte părți interesate. Acesta sprijină realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă. Politicile economice și de ocupare a forței de muncă ale Uniunii și ale statelor membre ar trebui să fie însoțite de tranziția Europei către o economie neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei, durabilă din punctul de vedere al mediului și digitală, îmbunătățind totodată competitivitatea, asigurând condiții de muncă adecvate, încurajând inovarea, promovând justiția socială și egalitatea de șanse și combătând inegalitățile și disparitățile regionale.

(6) Schimbările climatice și provocările legate de mediu, globalizarea, digitalizarea, inteligența artificială, telemunca, economia platformelor și schimbările demografice transformă economiile și societățile europene. Uniunea și statele sale membre trebuie să colaboreze pentru a aborda în mod eficace factorii structurali respectivi și a adapta sistemele existente în funcție de necesități, recunoscând interdependența strânsă a economiilor și a piețelor forței de muncă ale statelor membre și a politicilor conexe. Acest lucru necesită măsuri de politică ambițioase, coordonate și eficace, atât la nivelul Uniunii, cât și la nivel național, în conformitate cu TFUE și cu dispozițiile Uniunii privind guvernanța economică, și ținând seama de Pilonul european al drepturilor sociale. Astfel de măsuri de politică ar trebui să cuprindă un stimulent pentru investiții sustenabile, un angajament reînnoit privind reforme eșalonate în mod corespunzător care să îmbunătățească creșterea economică, crearea de locuri de muncă de calitate, productivitatea, condițiile de muncă adecvate, coeziunea socială și teritorială, convergența în sens ascendent, reziliența și exercitarea responsabilității fiscale. Măsurile ar trebui să combine măsuri legate de cerere cu măsuri legate de ofertă, ținând seama, în același timp, de impactul lor asupra mediului, asupra ocupării forței de muncă și de impactul social.

(7) Parlamentul European, Consiliul și Comisia au proclamat Pilonul european al drepturilor sociale ([17]). Acesta stabilește 20 de principii și de drepturi care vin în sprijinul unor piețe ale muncii și al unor sisteme de protecție socială funcționale și echitabile, structurate în jurul a trei categorii: egalitate de șanse și acces pe piața muncii, condiții de lucru echitabile și protecție și incluziune socială. Principiile și drepturile dau direcție strategiei Uniunii, asigurând faptul că tranzițiile către neutralitatea climatică și durabilitatea mediului, digitalizarea și schimbările demografice sunt echitabile și juste din punct de vedere social. Pilonul european al drepturilor sociale, alături de tabloul de bord social care îl însoțește, constituie un cadru de referință pentru monitorizarea ocupării forței de

([6]) Recomandarea Consiliului din 10 martie 2014 privind un cadru de calitate pentru stagii (JO C 88, 27.3.2014, p. 1).
([7]) Recomandarea Consiliului din 15 februarie 2016 privind integrarea șomerilor de lungă durată pe piața forței de muncă (JO C 67, 20.2.2016, p. 1).
([8]) Recomandarea Consiliului din 19 decembrie 2016 privind parcursurile de actualizare a competențelor: noi oportunități pentru adulți (JO C 484, 24.12.2016, p. 1).
([9]) Recomandarea Consiliului din 15 martie 2018 privind un cadru european pentru ucenicii de calitate și eficace (JO C 153, 2.5.2018, p. 1).
([10]) Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (JO C 189, 4.6.2018, p. 1).
([11]) Recomandarea Consiliului din 22 mai 2019 privind sisteme de înaltă calitate de educație și îngrijire timpurie a copiilor (JO C 189, 5.6.2019, p. 4).
([12]) Recomandarea Consiliului din 8 noiembrie 2019 privind accesul la protecție socială pentru lucrători și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă (JO C 387, 15.11.2019, p. 1).
([13]) Recomandarea Consiliului din 30 octombrie 2020 privind „O punte către locuri de muncă – consolidarea Garanției pentru tineret” și de înlocuire a Recomandării Consiliului din 22 aprilie 2013 privind înființarea unei garanții pentru tineret (JO C 372, 4.11.2020, p. 1).
([14]) Recomandarea Consiliului din 24 noiembrie 2020 privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență (JO C 417, 2.12.2020, p. 1).
([15]) Recomandarea (UE) 2021/402 a Comisiei din 4 martie 2021 referitoare la un sprijin activ eficace pentru ocuparea forței de muncă în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19 (EASE), C/2021/1372 (JO L 80, 8.3.2021, p. 1).
([16]) Recomandarea (UE) 2021/1004 a Consiliului din 14 iunie 2021 de instituire a unei Garanții europene pentru copii (JO L 223, 22.6.2021, p. 14).
([17]) Proclamația interinstituțională privind Pilonul european al drepturilor sociale (JO C 428, 13.12.2017, p. 10).

muncă și a performanței sociale a statelor membre, pentru stimularea reformelor la nivel național, regional și local și pentru reconcilierea aspectului social cu exigențele pieței în economia modernă de astăzi, inclusiv prin promovarea economiei sociale. La 4 martie 2021, Comisia a prezentat un plan de acțiune pentru punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale (denumit în continuare „planul de acțiune”), care include obiective principale ambițioase, dar realiste și obiective secundare complementare pentru 2030, în domeniile ocupării forței de muncă, competențelor, educației și protecției sociale.

(8) La 8 mai 2021, cu ocazia Summitului social de la Porto, șefii de stat sau de guvern au recunoscut în Pilonul european al drepturilor sociale un element fundamental al redresării, remarcând că punerea sa în aplicare va consolida eforturile Uniunii către o tranziție digitală, verde și echitabilă și va contribui la realizarea unei convergențe sociale și economice ascendente și la abordarea provocărilor demografice. Aceștia au subliniat că dimensiunea socială, dialogul social și implicarea activă a partenerilor sociali se află în centrul unei economii sociale de piață cu grad ridicat de competitivitate. Aceștia au constatat că planul de acțiune oferă orientări utile pentru punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, inclusiv în domeniul ocupării forței de muncă, al competențelor, al sănătății și al protecției sociale. Aceștia au salutat noile obiective principale ale Uniunii pentru 2030 privind ocuparea forței de muncă (78 % din populația cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani ar trebui să aibă un loc de muncă), competențele (60 % din totalul adulților ar trebui să participe la activități de formare profesională în fiecare an) precum și reducerea sărăciei (cu cel puțin 15 milioane de persoane, inclusiv cinci milioane de copii), precum și tabloul de bord social revizuit, în vederea monitorizării progreselor înregistrate în direcția punerii în aplicare a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale ca parte a cadrului de coordonare a politicilor în contextul semestrului european. Totodată, aceștia au remarcat că, pe măsură ce Europa se redresează treptat după pandemia de COVID-19, prioritatea va fi trecerea de la protecție la crearea de locuri de muncă și îmbunătățirea calității locurilor de muncă și au subliniat că punerea în aplicare a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale va fi esențială pentru a asigura crearea de locuri de muncă mai numeroase și de mai bună calitate pentru toți, în cadrul unei redresări favorabile incluziunii. Aceștia și-au subliniat angajamentul privind unitatea și solidaritatea, ceea ce implică, de asemenea, asigurarea egalității de șanse pentru toți și a faptului că nimeni nu este lăsat în urmă.

Astfel cum s-a stabilit în Agenda strategică a Consiliului European 2019-2024, aceștia și-au afirmat hotărârea de a consolida în continuare punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale la nivelul Uniunii și la nivel național, ținând seama în mod corespunzător de competențele respective și de principiile subsidiarității și proporționalității. În cele din urmă, aceștia au subliniat importanța urmăririi îndeaproape, inclusiv la cel mai înalt nivel, a progreselor înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și a obiectivelor principale ale Uniunii pentru 2030.

(9) Reformele pieței muncii, inclusiv mecanismele de stabilire a salariilor la nivel național, ar trebui să urmeze practicile naționale de dialog social, în vederea asigurării unor salarii echitabile care să permită un nivel de trai decent și o creștere durabilă. Acestea ar trebui să ofere oportunitatea necesară pentru o analiză amplă a aspectelor socioeconomice, inclusiv a îmbunătățirilor posibile în ceea ce privește sustenabilitatea, competitivitatea, inovarea, crearea de locuri de muncă de calitate, condițiile de muncă, sărăcia persoanelor încadrate în muncă, educația și competențele, sănătatea publică, incluziunea și veniturile reale. Statele membre și Uniunea ar trebui să se asigure că impactul social, economic și asupra ocupării forței de muncă al pandemiei de COVID-19 este atenuat și că tranzițiile sunt echitabile și juste din punct de vedere social. Consolidarea redresării și a tendinței către o societate incluzivă și reziliență, în care cetățenii să fie protejați și să poată anticipa și gestiona schimbările, și totodată să poată participa activ în societate și în economie, ar trebui să continue. Este necesar un set coerent de politici active în domeniul pieței forței de muncă, constând în stimulente temporare pentru angajare și tranziție, politici în materie de competențe și servicii îmbunătățite de ocupare a forței de muncă, pentru a sprijini tranzițiile de pe piața forței de muncă, astfel cum se subliniază în Recomandarea (UE) 2021/402.

(10) Este necesar ca discriminarea să fie combătută sub toate formele sale, egalitatea de gen să fie asigurată, iar ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor să fie sprijinită. Ar trebui să se asigure acces și oportunități pentru toți și să se reducă sărăcia și excluziunea socială (inclusiv a copiilor), în special prin asigurarea unei funcționări eficace a piețelor muncii și a unor sisteme de protecție socială adecvate și favorabile incluziunii și prin înlăturarea barierelor din calea educației, a formării și a participării pe piața muncii, inclusiv prin investiții în educația și îngrijirea timpurie și în competențe digitale. Accesul în timp util și echitabil la îngrijire pe termen lung și servicii medicale accesibile ca preț, inclusiv promovarea prevenției și a asistenței medicale, sunt deosebit de relevante, prin prisma pandemiei de COVID-19 și în contextul îmbătrânirii societăților. Potențialul persoanelor cu handicap de a contribui la creșterea economică și la dezvoltarea socială ar trebui să fie valorificat într-o mai mare măsură. Pe măsură ce noi modele economice și de afaceri își fac apariția la nivelul locurilor de muncă din Uniune, relațiile de muncă suferă și ele schimbări. Statele membre ar trebui să se asigure că relațiile de muncă ce apar ca urmare a noilor forme de muncă mențin și consolidează modelul social european.

(11) Orientările integrate ar trebui să servească drept bază pentru recomandările specifice fiecărei țări pe care Consiliul le-ar putea adresa statelor membre. Ca urmare a lansării Mecanismului de redresare și reziliență prin Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ([18]), Comisia a ajustat ciclul semestrului european 2021 și a propus în 2021 doar recomandări privind situația bugetară a statelor membre, astfel cum se prevede în Pactul de stabilitate și de creștere.

(12) Statele membre trebuie să utilizeze pe deplin REACT-EU, astfel cum a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2221 al Parlamentului European și al Consiliului ([19]), care consolidează fondurile politicii de coeziune până în 2023, Fondul social european Plus, astfel cum a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului ([20]), Mecanismul de redresare și reziliență și alte fonduri ale Uniunii, inclusiv Fondul pentru o tranziție justă, astfel cum a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului ([21]), și InvestEU, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/523 al Parlamentului European și al Consiliului ([22]), pentru a stimula ocuparea forței de muncă, investițiile sociale, incluziunea socială și accesibilitatea și a promova oportunitățile de perfecționare și de recalificare a forței de muncă, învățarea pe tot parcursul vieții și educația și formarea de înaltă calitate pentru toți, inclusiv alfabetizarea digitală și competențele digitale.

Statele membre trebuie, de asemenea, să utilizeze pe deplin Fondul european de ajustare la globalizare pentru lucrătorii disponibilizați instituit prin Regulamentul (UE) 2021/691 al Parlamentului European și al Consiliului ([23]) pentru a sprijini lucrătorii disponibilizați ca urmare a unor evenimente majore de restructurare, cum ar fi pandemia de COVID-19, și a transformărilor socioeconomice care sunt rezultatul globalizării și al schimbărilor tehnologice și de mediu. Cu toate că se adresează statelor membre și Uniunii, orientările integrate ar trebui să fie puse în aplicare în parteneriat cu toate autoritățile naționale, regionale și locale, implicând îndeaproape parlamentele, precum și partenerii sociali și reprezentanții societății civile.

(13) Comitetul pentru ocuparea forței de muncă și Comitetul pentru protecție socială trebuie să monitorizeze modul în care sunt puse în aplicare politicile relevante având în vedere orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă, în concordanță cu mandatele lor întemeiate pe tratate. Comitetele respective și alte grupuri de pregătire ale Consiliului implicate în coordonarea politicilor economice și sociale trebuie să colaboreze îndeaproape. Ar trebui menținut dialogul în materie de politici între Parlamentul European, Consiliu și Comisie, în special în ceea ce privește orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre.

(14) Comitetul pentru protecție socială a fost consultat,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre, astfel cum sunt prevăzute în anexa la Decizia (UE) 2020/1512, se mențin pentru anul 2021 și se iau în considerare de către statele membre în cadrul politicilor de ocupare a forței de muncă și al programelor de reformă.

([18]) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

([19]) Regulamentul (UE) 2020/2221 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 decembrie 2020 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 în ceea ce privește resursele suplimentare și măsurile de implementare cu scopul de a oferi asistență pentru sprijinirea ameliorării efectelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și al consecințelor sale sociale și pentru pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei (REACT-EU) (JO L 437, 28.12.2020, p. 30).

([20]) Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

([21]) Regulamentul (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului pentru o tranziție justă (JO L 231, 30.6.2021, p. 1).

([22]) Regulamentul (UE) 2021/523 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 martie 2021 de instituire a Programului InvestEU și de modificare a Regulamentului (UE) 2015/1017 (JO L 107, 26.3.2021, p. 30).

([23]) Regulamentul (UE) nr. 2021/691 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 privind Fondul european de ajustare la globalizare pentru lucrătorii disponibilizați (FEG) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1309/2013 (JO L 153, 3.5.2021, p. 48).

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează statelor membre.

Adoptată la Luxemburg, 15 octombrie 2021.

Pentru Consiliu
Președintele
J. CIGLER KRALJ